

Matkan alku
24-25.4.

			*) km	kävelty	jälj
	24.4.	la	Barcelona - Pamplona		
	25.4.	su	Pamplona - Roncesvalles		764.4
1	26.4.	ma	Roncesvalles - Zubiri	21.8	742.6
2	27.4.	ti	Zubiri - Pamplona	20.0	722.6
3	28.4.	ke	Pamplona - Cizur Menor	5.1	717.5
4	29.4.	to	Cizur Menor - Puente la Reina	18.9	698.6
5	30.4.	pe	Puente la Reina - Estella	21.8	676.8
6	1.5.	la	Estella - Los Arcos	21.3	655.5
7	2.5.	su	Los Arcos - Logrono	27.9	627.6
8	3.5.	ma	Logrono - Navarrete	12.8	614.8
9	4.5.	ti	Navarrete - Nájera	17.9	596.9
10	5.5.	ke	Nájera - Santo Domingo de la Calzada	21.0	575.9
11	6.5.	to	Santo Domingo de la Calzada - Belorado	22.1	553.8
12	7.5.	pe	Belorado - Agés	27.7	526.1
13	8.5.	la	Agés - Burgos	23.8	502.3
14	9.5.	su	Burgos - Hornillos del Camino	20.5	481.8
15	10.5.	ma	Hornillos del Camino - Castrojeriz	20.4	461.4
16	11.5.	ti	Castrojeriz - Frómista	24.9	436.5
17	12.5.	ke	Frómista - Carrión de los Condes	19.6	416.9
18	13.5.	to	Carrión de los Condes - Calzadilla de la Cueva	17.2	399.7
19	14.5.	pe	Calzadilla de la Cueva - Sahagún	21.7	378.0
20	15.5.	la	Sahagún - El Burgo Ranero	17.9	360.1
21	16.5.	su	El Burgo Ranero - Mansilla de las Mulas	18.7	341.4
22	17.5.	ma	Mansilla de las Mulas - León	24.6	316.8
23	18.5.	ti	León	0.0	316.8
24	19.5.	ke	León - Villar de Mazarife	20.7	296.1
25	20.5.	to	Villar de Mazarife - Hospital de Órbigo	14.3	281.8
26	21.5.	pe	Hospital de Órbigo - Astorga	16.2	265.6
27	22.5.	la	Astorga - Rabanal del Camino	20.6	245.0
28	23.5.	su	Rabanal del Camino - Riego de Ambrós	20.4	224.6
29	24.5.	ma	Riego de Ambrós - Ponferrada	12.3	212.3
30	25.5.	ti	Ponferrada - Villafranca del Bierzo	23.9	188.4
31	26.5.	ke	Villafranca del Bierzo - Ruitelán	18.5	169.9
32	27.5.	to	Ruitelán - Fonfria	21.3	148.6
33	28.5.	pe	Fonfria - Samos	19.7	128.9
34	29.5.	la	Samos - Sarria	13.3	115.6
35	30.5.	su	Sarria - Portomarin	22.4	93.2
36	31.5.	ma	Portomarin - Palas de Rei	25.1	68.1
37	1.6.	ti	Palas de Rei - Arzua	28.6	39.5
38	2.6.	ke	Arzua - Arca de Pino (Pedrouzo)	19.4	20.1
39	3.6.	to	Arca de Pino (Pedrouzo) - Santiago	20.1	0.0

*) Kilometrimäärät poikkeavat jonkin verran toisistaan riippuen siitä, mitä kirja katsoo. Tässä on käytetty lähteenä El Pais Aguilar sarjan kirjaa "El Camino de Santiago", jonka ensi painos on vuodelta 2010.

Matka alkaa 24.4. la

Matkani piti alkaa 19. huhtikuuta. Olin tilannut Blue1:lta lennon Madridiin ja majoituksen hotel Mediodiasta. Mutta Islannin suunnasta alkoi kuulua kummia. Eyjafjöllin tulivuori alkoi 14. huhtikuuta syytää tuhkaa taivaalle sellaisella voimalla, että koko Euroopan lentoliikenne meni sekaisin. Mm. Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Ranskan ja Saksan lentokentät olivat suljettuna pitkään. 19. huhtikuuta tuli ja meni. Lentokoneet eivät nousseet. Tilasin jo laivalipun Travemündeeseen. Lähtö piti olisi ollut 22. huhtikuuta. Sitten lentoyhtiöt alkoivat kysellä ollaanko nyt liian varovaisia ja pikku hiljaa tuhkan määräkin alkoi vähentyä. Alkoi olla toiveita, että lentoliikenne elpyisi tuhkan alta. Pienellä riskillä tilasin lentolipun Barcelonan koneeseen 24. huhtikuuta ja jätin laivalipun käyttämättä. Lento lähtisi lauantai aamuna klo 7:05. Olin varmuuden vuoksi kentällä jo kello 4. Olin kuullut kauheista ruuhkista, joita kaikilla kentillä oli ollut. Helsinki-Vantaalla ei ollut ruuhkaa eikä minkäänlaisia jonoja, joten olin jo vartin yli 4 sisällä odottelemassa koneen lähtöä. Onneksi olin ottanut yhden vanhan sudoku kirjan mukaan. Ratkaisin tehtäviä pari tuntia kahvikupin ääressä. Lento lähti ajallaan. Olin

VAAC:n tuhkapilviennuste 24. huhtikuuta klo 0:00

Santsin rautatieasema Barcelonassa

nyt 5 päivää alkuperäisestä aikataulustani jäljessä, mutta näin oli hyvä. Ajallaan klo 10 saavuttiin Barcelonaan. Matkatavaroiden vastaanotossa ihmettelin, mihin olivat kävelysauvani kadonneet. No ne löytyivät kyselyn jälkeen erikoismatkatavaroiden hihnalta, ainoina Helsingin lennolta. Yritin selvittää mitkä bussit menisivät kaupunkiin. Se ei oikein onnistunut ja kyselyn kohteiksi joutuneet vastasivat sujuvasti espanjaksi. Oli tietysti vaara joutua väärään bussiin ja niin siinä kävikin. Bussi meni vain seuraavaan terminaaliiin. Sattumalta onnistuin tunkemaan itseni sellaiseen bussiin, joka meni kaupungin suuntaan. Sain myös nokialaiseni gps:n toimimaan ja osasin jäädä suurin piirtein oikeassa kohdassa pois. Paikka oli Placa d'Espanya. Se oli hieno aukio, joka kylpi keskipäivän auringossa. Teki mieli kaivaa kameraa esille, mutta olin niin peloteltu Barcelonan taskuvarkailla, että en kaikkine kampeineni tohtinut heti vaarantaa mitään. Lähdin kävelemään kohti Estacion Santsia, josta Pamplonan junat lähtisivät. Oli kuuma päivä. Pysähdyin välillä oluelle. Asema löytyi, ostin lipun, 57 €. Juna lähtisi klo 15:35. Aikaa oli runsaasti. En kuitenkaan jaksanut 12 kg:n reppuineni lähteä kovin pitkälle marssille. Kiertelin hiukan lähitenoit ja kävin syömässä. Juna lähti täsmälleen ajallaan. Ikkunasta seurailin maisemia. Ympäröivillä kukkuloilla näkyi runsaasti tuulivoimaloita. Monen kymmenen myllyn ryppäitä. Matka kesti 4 tuntia ja klo 19:21 juna pysähtyi Pamplonan rautatieasemalle. Ihmettelin vähän aikaa, missä päin mahtaa kaupunki sijaita. Eihän se kaukana

nyk 5 päivää alkuperäisestä aikataulustani jäljessä, mutta näin oli hyvä. Ajallaan klo 10 saavuttiin Barcelonaan. Matkatavaroiden vastaanotossa ihmettelin, mihin olivat kävelysauvani kadonneet. No ne löytyivät kyselyn jälkeen erikoismatkatavaroiden hihnalta, ainoina Helsingin lennolta. Yritin selvittää mitkä bussit menisivät kaupunkiin. Se ei oikein onnistunut ja kyselyn kohteiksi joutuneet vastasivat sujuvasti espanjaksi. Oli tietysti vaara joutua väärään bussiin ja niin siinä kävikin. Bussi meni vain seuraavaan terminaaliiin. Sattumalta onnistuin tunkemaan itseni sellaiseen bussiin, joka meni kaupungin suuntaan. Sain myös nokialaiseni gps:n toimimaan ja osasin jäädä suurin piirtein

Parc de l'Espanya Industrial puisto vartiotorneineen sijaitsi aivan Santsin aseman vieressä. Puiston oli suunnitellut baskilainen arkk. Luis Peña Gancheguin.

Katedraali oli remontissa.

voinut olla, tuumailin. Lähdin kulkemaan oletus-suuntaan. Parin kyselyn jälkeen suunta varmistui oikeaksi. Matkaa kuitenkin oli puolitoista kilometriä ja kaupunki sijaitsi korkealla kukkulalla. Se oli ensimmäinen koetus reppu selässä. Hiestä märkänä saavuin kaupungin muurin portista sisään. Kello taisi olla jo lähes puoli kahdeksan. Koetin kysellä parilta ohikulkijalta hostellia saamatta ymmärrettävää vastausta. Tulin Plaza San Franciscolle. Sen läheltä löysin hotel Maisonnaven. Menin sisään ja sain huoneen hintaan 67 €, Tuntui ensin vähän kalliilta, mutta en jaksanut lähteä hakemaan seuraavaakaan. Kävin vaihtamassa hikisen paidan ja lähdin katselemaan kaupunkia. Katedraali oli huputettu ja remontin

Kadulla riitti väkeä yömyöhään.

alla. Kaupungilla parveili valtava määrä ihmisiä. Ilmeisesti oli jonkinlainen juhlapäivä. Hotellin baari oli miltei täynnä. Monet seurasivat suurelta televisioruudulta jalkapallo-ottelua. Tilasin oluen ja otin urheilulehden naapuripöydästä. 55 sivua ja 40 ensimmäistä käsitteli jalkapalloa. Lähdin ennen matsin loppua huoneeseeni järjestämään repun kuntoon aamua varten.

Pamplonan keskusta. Punaisella pilkutettu reitti näyttää kadut, joilla härät juoksevat San Fermin juhlien aikana 7. heinäkuuta. Reitti johtaa härkätaistelu areenaalle Plaza de Torokselle. Kaupunki keskusta on Plaza del Castellolla. Pamplona oli jo 100-luvulla roomalainen kaupunki nimeltä Pompeio-polis.

Pamplona 25.4. su

Seuraavana aamuna lähdin etsimään aamupalaa kaupungilta. Tuskin ketään oli liikkellä. San Franciscon aukiolla kaikui valtava kuorsaus. Eräs edellisen illan juhlijoista jatkoi vielä uniaan puiston penkillä. Löysin baarin, josta sain maitokahvin ja leipää. No sillä sai kuitenkin päivän hyvin käyntiin. Kävin valokuvaillemassa keskustan kohteita. Kävelin vielä katedraalille. Kävin härkätaisteluareenan ulkopuolella, jossa oli Hemingwayn muistopatsas. Katukin oli nimetty hänen mukaansa, Paseo de Hemingway. Kävin keskusaukiolla Plaza del Castellolla, Paseo Sarasatella ja palasin hotellille. Puoli kahdentoista aikaan olin valmis lähtemään hotellista ja kävelemään linja-autosasemalle katsastamaan Roncesvallesin bussin lähtöaikoja.

Vasemmalla Pyhän Fransicon patsas Plaza San Franciscolla.

Oikealla on Carlos III el Noblen patsas pääaukion Plaza de Catillon laitamilla. Hän oli Espanjan kuningas 1734-1759.

Alla Plaza de Castillaan ympäröiviä taloja. Niissä oli katutasossa toria kiertävät arkadit

Pamplona on tunnettu härkäjuoksujuhlastaan, San Fermin festivalista, joka järjestetään joka vuosi 6-14. heinäkuuta. Härkäjuoksu on vaarallinen ja usein saattuu loukkaantumisia ja jopa kuolemantapauksia, kun ihmiset jäävät härkien jalkoihin.

ERNEST HEMINGWAY
Premio Nobel de literatura
amigo de este pueblo y
admirador de sus
FIESTAS
que supo describir y propagar
LA CIUDAD DE PAMPLONA
SAN FERMIN
1968

Ernest Hemingway on saanut patsaan härkätaisteluarenan viereen. Hän oli vuonna 1923 kanadalaisen "Toronto Starin" reporterina katsomassa San Fermin festivalia. Hän palasi vielä kahdeksan kertaa Pamplonan juhlille. Kokemukset kumpusivat hänen romaaninsa "Ja aurinko nousee" (The sun also rises, 1926), jossa hän kertoo mm. härkätaisteluista ja Pamplonan härkäjuoksujuhlasta.

Navarran vapauden patsas sijaitsee Paseo Sarasaten päässä. Pamplonahan on Navarran maakunnan (comunidad autónoma) pääkaupunki. Takana Palacio de la Diputación Foral, Navarran hallitusrakennus. Pablo Sarasate taas oli pamplonalainen viulisti ja säveltäjä.

Plaza del Castillo. Keskellä aukiota pyöreä huvimajaa muistuttava rakennus.

Kävellessäni kaupungin halki kohti linja-autoasemaa kuulin ensi kerran tervehdyksen “buen camino”. Sen sanoi minulle vanhahko espanjalainen herrasmies ylittäessäni reppu selässä San Franciscon toria. Sen tervehdyksen sain kuulla vaelluksen aikana satoja ellei tuhansia kertoja. Pamplonan linja-autoasema kuten koko kaupunki puolenpäivän aikaan sunnuntaina oli koko lailla hiljainen. Linja-autoaseman maanalaisessa kerroksessa koetin löytää sopivaa bussiaikataulua, joita seinillä oli monilukuinen määrä. Lopulta lähdin kysymään neuvonnasta. Siellä olikin englannin kielen taitoinen tyttö, joka ilmoitti; “No buses today to Roncesvalles”.

No ei auttanut muuta kuin uskoa. Hän kyllä sanoi, että tässä alhaalla on myös taxejia, jotka kyllä ajavat minut mihin haluan. Ok. Menin aseman ravintolaan oluelle

miettimään asiaa. Ravintolan pitäjä sanoi, että taxi maksaisi noin 60 euroa. Menin vielä uudestaan katselemaan aikatauluja. Paikalla oli nyt pyhiinvaeltajan näköinen mies, joka oli yhdellä luukulla kyselemässä tietoja, mutta ilmeisesti huonolla menestyksellä. Menin juttelemaan hänen kanssaan. Hän oli saksalainen, joka oli menossa myös juuri Roncesvallesiin. Hän osasi espanjaa ja sai varmistettua saman asian kuin minäkin, että busseja ei todellakaan kulje sinne sunnuntaisin. Päätimme ottaa yhdessä taxin. Se maksoi 65 euroa. Matka kesti puolisen tuntia. Sitä kesti 2 päivää kävellä takaisin. Olimme jo noin kello yhden jälkeen perillä Roncesvallesissa.

Pamplonan linja-autoasema, jonka autoliikenne oli sijoitettu maanalaiseen kerrokseen.

Roncesvalles 25.4. su

Roncesvallesin kylää klo 14 tienoilla. Rudi kahvikupin ääressä.

Rudi oli saksalainen sähköinsinööri, joka oli kuukausi sitten päässyt eläkkeelle. Hän oli aiemminkin ollut pyhiinvaelluksella. Nyt hänen tarkoituksensa oli kävellä Roncesvallesista Leoniin. Ajattelin, että tässähän onkin sopiva kumppani matkalle. Mutta toive ei toteutunut. Ronces-

Taustalla kaksi kappelia Capilla de Santiago (korkea kellotorni) ja Capilla Espiritu Santo (kaariholvit)

vallesiin saavuttuamme menimme hakemaan **credencialit** alberguen toimistosta. Ensin täytettiin kaavake henkilötiedoista ja mistä syystä on vaellukselle lähtenyt. Oli 4 vaihtoehtoa uskonnolliset, henkiset, urheilulliset tai muut. Ruksasin varmuudeksi kaksi ensimmäistä. Albergue avautuisi vasta kello 16. Meillä oli runsaasti aikaa, joten menimme ravintola Posadan ulkopöytäan kahville. Varasimme samalla paikat il-taseitsemältä tarjoiltavaan Menu del Peregrinoon (9 €). Muutama minuutti ennen klo 16 avautuivat alberguen ovet ja pääsimme sisään suureen vanhaan kivihalliin, jossa oli yli 100 vuodetta. Kaikkiin ei riittänyt vaelta-jia. Ehkä 80. Makuupussi vuoteelle, reppu seinän viereen ja sauvat sängyn alle. Kello 18 oli messu Santa Marian kirkossa. Siellä luettiin kaik-

Alberguen oli suuri ja vanha kivrakennus.

ki ne kansallisuudet, jotka olivat nyt aloittamassa vaellustaan, mukana myös Finlandia. Luulin olevani ainoa. En silloin tiennyt että messussa oli kaksi muutakin suomalaista. Se selvisi myöhemmin. Messun jälkeen kiirehdimme ravintola Posadaan. Meidän pöydässä oli kahdeksan henkeä. joista 5 oli Saksasta Alkuruuaksi oli spagettia, pääruuuaksi kalaa ja jälkiruuaksi "Kai-ku" merkkistä jugurttia. Punaviiniä tuotiin pöytään ensin pari pulloa ja sitten lisää, kun ne oli juotu. Pulloissa oli ravintola Posadan omat etiketit. Kello läheni jo kahdeksaa, kun kävelimme takaisin alberguehen. Yhdeksältä olin jo vuoteesa ihmettelemässä, mihin olin ryhtymässä.

Roncesvalles

Maantietä Santiagoon oli 790 km, polkuja pitkin 764 km.

Pyhiin-
veltajan
passi eli
creden-
cial. Alla
ensimmäi-
nen leima
passissa.

Kello 16 pääsivät peregrinot sisään Roncesvallesin alberguehen. Sali oli täynnä kerrossänkyjä. Sisälle mahtui toistasataa yövierasta. Yösiija maksoi 7,50 €.

Santa Marian kirkossa oli iltamessu klo 18
Siellä saatiin siunaus matkalle Pyhän Jakobin
valvovan katseen alla. Menu del peregrino
syötiin klo 19:00 Posada ravintolassa.

Vas. Capilla de Santiago, Capilla di Espiritu Santo ja ravintola Posada